

**Założenia i determinanty podtrzymywalności lokalnego rozwoju
turystyki / Mirosław Mika. – Kraków, 2014**

Spis treści

Wstęp	9
Przedmiot i cele pracy	9
Koncepcja i metodyka badań oraz źródła danych	13
Układ treści	17
Rozdział 1. Rozwój turystyki jako przedmiot badań nauk geograficznych	19
1.1. Turystyka a rozwój - zagadnienia wprowadzające	19
1.1.1. Pojęcie turystyki	19
1.1.2. Pojęcie rozwoju a rozwój turystyki	20
1.1.3. Lokalny rozwój turystyki	22
1.1.3.1. Interpretacja pojęcia	22
1.1.3.2. Cechy, funkcje i modele rozwoju	24
1.2. Podejścia badawcze do zagadnień rozwojowych w turystyce	26
1.2.1. Wprowadzenie	26
1.2.2. Rozwój turystyki jako przejaw ruchliwości społecznej	27
1.2.3. Funkcjonalizm w badaniach nad turystyką	31
1.2.3.1. Użyteczność przestrzeni geograficznej w kontekście rozwoju turystyki	31
1.2.3.2. Funkcja turystyki w rozwoju społeczno-ekonomicznym	33
1.2.3.3. Mobilizacja zasobów lokalnych w rozwoju turystyki	35
1.2.3.4. Rozwój turystyki jako proces ewolucyjny	37
1.2.3.5. Podejście systemowe	38
1.2.4. Koncepcja usieciowienia	40
1.2.5. Uwagi podsumowujące oraz wnioski z przeglądu koncepcji badawczych	42
Rozdział 2. Kryzys koncepcji harmonijnego rozwoju turystyki	45
2.1. Źródła i założenia koncepcji zrównoważonego rozwoju w turystyce	45
2.2. Zrównoważenie w rozwoju społeczno-gospodarczym	48
2.3. Interpretacje zrównoważenia w turystyce	50
2.4. Pytania o istotę i cel zrównoważenia w turystyce	51
2.5. Pytania o rolę turystyki jako czynnika zrównoważenia w rozwoju społeczno-ekonomicznym	61
2.5.1. Turystyka jako instrument zrównoważenia w rozwoju społeczno-ekonomicznym - założenia	61
2.5.2. Dylematy interpretacji rozwoju społeczno-ekonomicznego	62
2.5.3. Harmonijny rozwój turystyki a procesy modernizacyjne	64
2.6. Uwagi podsumowujące	67

Rozdział 3. Podtrzymywalność lokalnego rozwoju turystyki	71
- założenia teoretyczno-metodologiczne	71
3.1. Przesłanki metodyczne	71
3.2. Model konceptualny podtrzymywalności lokalnego rozwoju turystyki	73
3.3. Kształtowanie atrakcyjności turystycznej	76
3.3.1. Atrakcyjność turystyczna przestrzeni geograficznej - pojęcie i cechy	76
3.3.2. Percepcja przestrzeni a wizerunek miejsca	78
3.3.3. Atrakcyjność turystyczna jako przedmiot działania	80
3.4. Konkurencyjność przedsiębiorstw turystycznych	81
3.4.1. Pojęcie konkurencyjności w turystyce	81
3.4.2. Relacje konkurencji i współpracy w sektorze turystycznym	82
3.4.3. Lokalne podmioty turystyczne oraz czynniki ich konkurencyjności	84
3.4.4. Innowacje oraz mechanizmy ich dyfuzji w układzie lokalnym	87
3.4.4.1. Specyfika innowacji w sferze usług turystycznych	87
3.4.4.2. Rola systemów innowacji w kształtowaniu przewagi konkurencyjnej	89
3.4.5. Uwagi dodatkowe	91
3.5. Optymalne wykorzystanie lokalnych zasobów	91
3.5.1. Założenia optymalizacji w gospodarce przestrzennej	91
3.5.2. Efekty synergiczne i rozwój wielofunkcyjny	92
3.5.3. Lokalne bariery rozwoju	98
3.5.3.1. Konflikty funkcjonalne	98
3.5.3.2. Sytuacje konfliktowe na płaszczyźnie społecznej	100
3.5.4. Rola władz lokalnych w procesie optymalizacji zasobów na cele turystyczne	102
3.6. Stabilność i odporność lokalnego systemu recepcji	105
3.6.1. Pojęcie stabilności w odniesieniu do systemów recepcji turystycznej	105
3.6.2. Czynniki i mechanizmy adaptacji do warunków niestabilności funkcjonalnej	108
3.6.2.1. Wydłużanie sezonu turystycznego	109
3.6.2.2. Dywersyfikacja oraz utrzymywanie istniejących kierunków ruchu przyjazdowego	110
3.6.2.3. Osłabienie zależności od głównego waloru przestrzeni turystycznej	112
3.6.2.4. Samoorganizowanie się lokalnych przedsiębiorców	113
3.7. Podtrzymywalność lokalnego rozwoju turystyki a konkurencyjność obszarów recepcji turystycznej	115
3.7.1. Turystyka jako czynnik konkurencyjności gospodarki lokalnej i regionalnej	115
3.7.2. Konkurencyjność obszarów recepcji turystycznej	116
3.7.3. Konkurencyjność a trwałość lokalnego rozwoju turystyki	118
3.8. Podsumowanie	119

Rozdział 4. Determinanty podtrzymywalności lokalnego rozwoju turystyki w świetle wyników badań	127
4.1. Wprowadzenie	127
4.2. Ocena warunków lokalnych z punktu widzenia uczestników ruchu turystycznego	129
4.2.1. Czynniki oceny	130
4.2.2. Ocena porównawcza warunków lokalnych w sezonie letnim	136
4.2.2.1. Ocena warunków realizacji potrzeb turystycznych	136
4.2.2.2. Warunki lokalne a sposób ich postrzegania	139
4.2.2.3. Ocena ze względu na pochodzenie terytorialne turystów	143
4.2.3. Ocena warunków lokalnych z punktu widzenia uczestników turystyki narciarskiej	144
4.2.3.1. Analiza porównawcza ocen warunków dla narciarstwa zjazdowego	144
4.2.3.2. Relacje konkurencji między stacjami narciarskimi a poziomem zadowolenia narciarzy	148
4.3. Lokalne i pozalokalne powiązania funkcjonalne	150
4.4. Czynniki i ograniczenia rozwoju obiektów bazy noclegowej	154
4.4.1. Wielkość i struktura bazy noclegowej	154
4.4.2. Charakterystyka badanych obiektów	154
4.4.3. Ogólna sytuacja lokalnego rynku turystycznego	156
4.4.4. Wybrane czynniki konkurencyjności	158
4.4.4.1. Innowacje - rodzaje i ich źródła	158
4.4.4.2. Inwestycje oraz źródła ich finansowania	160
4.4.4.3. Działania informacyjne	161
4.4.4.4. Cena usług	162
4.4.5. Współpraca oraz powiązania funkcjonalne w działalności podmiotów turystycznych	163
4.4.5.1. Formy współpracy rynkowej	163
4.4.5.2. Lokalny sektor usług turystyki biznesowej	165
4.4.5.3. Powiązania i zależności w lokalnym systemie recepcji	167
4.4.6. Znaczenie relacji między gestorami obiektów noclegowych a turystami	170
4.4.7. Związki działalności turystycznej z innymi formami gospodarowania	172
4.4.8. Lokalny system wsparcia i jego znaczenie	173
4.4.8.1. Współpraca lokalna na płaszczyźnie organizacyjnej	173
4.4.8.2. Znaczenie działań władz lokalnych	176
4.4.9. Bariery rozwoju i funkcjonowania obiektów noclegowych	178
4.4.9.1. Nadpodaż miejsc noclegowych	179
4.4.9.2. Niektóre prawne aspekty świadczenia usług noclegowych	180
4.4.9.3. Konflikt funkcjonalny między turystyką a funkcją mieszkaniową	181
4.4.9.4. Ograniczenia w działalności ośrodków narciarskich	181
4.5. Kategorie funkcjonalne obiektów noclegowych w kontekście podtrzymywalności lokalnego rozwoju turystyki	183

Zakończenie	188
Uwagi uzupełniające	188
Wnioski szczegółowe	191
Wnioski ogólne	196
 Bibliografia	 199
 Spis tabel / List of tables	 217
Spis rycin / List of figures	219
 Premises and determinants of sustainability of local tourism development - Summary	 222
 Załącznik	 228

oprac. BPK